

[Ritt Bjerregaard.]

netop, at planlægning er nødvendig. Igen må jeg altså konkludere, at der skal en planlægning til inden for uddannelsesområdet. Det er ikke noget, vi i Danmark kan ordne for os selv, der må en samordning til.

Uddannelsespolitikken vil altså blive påvirket af vores eventuelle tilslutning til fællesmarkedet. Man kan så med rimelighed spørge sig selv, om det gør noget, om det ikke er meget fornuftigt med en sådan samordning. Når rektor Mogens Fog har udtrykt betænkelighed, skyldes det, som han har givet udtryk for det over for pressen, at han frygter en akademisk standardforringelse. Min betænkelighed går også på, at der vil ske en ensretning og en begrænsning af vor hidtidige frihed på dette punkt. Den koordinering, som Romtraktaten lægger op til må finde sted, kan meget let betyde, at der sker en forringelse, og det kan Danmark, der er så afhængig af uddannelsen, ikke stå sig ved.

Vi trænger altså til at få klaret disse ting bedre op, og med det foreliggende materiale må min konklusion blive, at jeg deler rektor Mogens Fogs betænkeligheder.

Lad mig slå fast, at uddannelsespolitikken ikke kan holdes særskilt inden for landene, men må underlægges Fællesskabets ønsker, og at den samordning, europæisering, som man selv taler om, meget let vil komme til at betyde ensretning og en forringelse af det danske uddannelsesniveau.

Frode Jakobsen: I den sag, vi drøfter, vil der ikke blive stemt efter partier. Det ville også være mærkeligt, hvis det var tilfældet. Man vil forgæves søge efter vejledning i det spørgsmål i noget partis program. Hvis der alligevel skulle blive stemt efter partier, er det udtryk for en ensretning, en ensretning, som partierne her undertiden mistænkes for.

Jeg er glad for at tilhøre et af de to partier, som i hvert fald ingen ensretning viser. Men et samfundshensyn ligger der naturligvis bag. Jeg mener, at det er politisk uklogt, hvis nogen siger, at Danmark under alle omstændigheder skal ind i fællesmarkedet. Jeg mener også, det er politisk uklogt, om nogen siger, at Danmark under ingen omstændigheder skal ind i fællesmarkedet. Mit

parti har derfor opstillet en række betingelser. Dem skal der også nogen til at forsvare.

I centrum af de betingelser står Norge. Vi har udtalt: hvis Norge ikke bliver medlem, opstår der en ny situation. Det er en selvfølge. Hvis man bare tager ordlyden, er det en banalitet. Men et socialdemokratisk årsmøde vedtager naturligvis ingen banaliteter. Det må betyde noget. Minimalt må det betyde, at hvis Norge ikke bliver medlem, må Danmark overveje sin stilling. Men også overvejelser forudsætter, at man kender Norges stilling. Den norske folkeafstemning er Norges første skridt. Den danske folkeafstemning er Danmarks sidste skridt. Hvis Danmark skulle tage sit sidste, afgørende skridt, før Norge har taget sit første skridt, ville det betyde, at man blæser på Norge, man blæser på det socialdemokratiske årsmøde, man blæser på åbningstalen. Det er ikke noget med, at vi skal være afhængige af Norge, for det er en dansk interesse, og det er en norsk interesse, som falder sammen. Jeg har ikke noget imod, om Danmark skulle tage det sidste afgørende skridt, før Norge tager sit sidste afgørende skridt, som er en stortingsbeslutning. Sådan kan det koordineres. Derimod vil jeg have noget imod, at Danmark skal tage sit sidste afgørende skridt, før Norge har taget sit første. Og hvad der er Norges begrundelse for eventuelt at sige nej, er fuldstændig irrelevant i denne forbindelse. Spørgsmålet er, om Norge er med, eller om Norge ikke er med.

Der er to politiske begrundelser for, at man må ønske Norge med. For det første ønsket om at bevare så meget af Nordens enhed som overhovedet muligt. Man siger, at Nordek er død. Jeg tror, det gjorde indtryk, hvad den finske statsminister sagde for kort tid siden. Men hvad enten man vil bagatellisere ham eller det, han sagde, er det klart, at hvis ingen nordiske lande bliver medlemmer af EF, vil de alle sammen bagefter ikke bare være villige, men også økonomisk interesseret i at udbygge et nordisk samarbejde. Engang håbede vi, at Sverige kunne komme med. Nu er der kun det ene tilbage, at Danmark må ikke blive det land, som endeligt sprænger Norden. Det er ikke et valg imellem Europa og Norden, for Norge og Sverige er lige så gode dele af Europa som Tyskland og Frankrig.